

Pedagogisch beleid

Doel

Dit pedagogisch beleid is een leidraad voor het handelen van pedagogisch medewerkers bij het werken binnen alle groepen van SKK.

Werkwijze verantwoorde kinderopvang

Er wordt gewerkt volgens de 4 opvoedingsdoelen uit de wet kinderopvang nl.:

1. emotionele veiligheid
2. ontwikkelen van persoonlijke competentie
3. ontwikkelen van sociale competentie
4. eigen maken van waarden en normen

In de verschillende centra wordt gewerkt volgens de vastgestelde normen van het HKZ kwaliteitssysteem.

Alle centra stralen veiligheid en warmte uit. In de centra worden kinderen van 0 - 4 jaar en van 4 - 12 jaar (HDO 0-2 en 2-4 jaar en NSO 4-5, 6-7, 7-8 en 8-12 jaar) opgevangen. De kinderen worden, bij volledige bezetting, conform de wet- en regelgeving en afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, begeleid door 2, 3 of 4 gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Bij de Montessori peuterspeelzaal worden kinderen van 2 tot 4 jaar opgevangen. De peuters worden bij volledige bezetting, begeleid door 2 gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Daarnaast wordt de groep ook nog begeleid door een vrijwilliger. De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door medewerkers van het kantoor van SKK (PZ, P+P, kwaliteitsmedewerker).

De maximale omvang en leeftijdsopbouw is conform de landelijk geldende norm en wordt beschreven in de het document '[info voor U](#)' per locatie.

Open deuren beleid: activiteiten vinden in de groepsruimte plaats en daarnaast is het mogelijk dat kinderen in andere ruimtes meedoen aan activiteiten en met leeftijdsgenoten kunnen spelen.

In incidentele gevallen kan het voorkomen dat een kind een gedeelte van de dag (maar niet meer dan het grootste gedeelte van de dag) in een naastgelegen stamgroep aan een activiteit mee doet.

Conform het convenant Kinderopvang mogen kinderen (tijdelijk) in 2 verschillende groepen geplaatst worden, mits de ouders hier (schriftelijk) mee instemmen en er zicht is op het feit dat het kind na verloop van tijd wel alle dagen in dezelfde groep komt (zie [formulier toestemming -tijdelijke- plaatsing in 2 groepen](#)).

Werktijden/3-uursregeling

De pedagogisch medewerkers werken in verschillende diensten. Gedurende het grootste deel van de dag wordt er gewerkt conform de vereiste Beroepskracht Kind Ratio (BKR). Alleen aan het begin en einde van de dag alsmede tijdens lunchpauzes wordt er mogelijk van de BKR afgeweken. Volgens het Besluit kwaliteit (AMvB) kan er bij een aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag, maximaal drie uur per dag afgeweken worden van de vereiste BKR. De kinderdagverblijf locaties van SKK zijn standaard 10 uur per dag geopend. Er bestaat de mogelijkheid om de openingstijden te verruimen tot maximaal 11,5 uur per dag. De locaties van de buitenschoolse opvang zijn tijdens de schoolvakanties en studiedagen van scholen 10 uur geopend, deze openingstijd kan verruimd worden tot 10,25 uur. De medewerkers werken met vroege-, late-, of tussendiensten. Er wordt maximaal 3 uur per dag afgeweken van de BKR. De tijden waarop mogelijk wordt afgeweken van de BKR worden ook per locatie via het ouderportaal gecommuniceerd aan ouders.

Onderaan dit pedagogisch beleid wordt per locatie omschreven op welke tijden er (mogelijk, namelijk afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen) wordt afgeweken van de BKR.

Vaste gezichtencriterium

Bij SKK roosteren we onze medewerkers zo in dat in het vaste rooster voor een kindje altijd één van de vaste medewerkers aanwezig is. Kinderen tot 1 jaar die in een kleinere babygroep geplaatst zijn krijgen maximaal twee vaste gezichten toegewezen waarvan er altijd één aanwezig is, kinderen tot 1 jaar die in een grotere babygroep geplaatst zijn en kinderen vanaf 1 jaar kunnen drie vaste gezichten toegewezen krijgen.

Wanneer een vaste medewerker onverhoopt niet aanwezig is in verband met verlof, ziekte of een calamiteit dan zet SKK zoveel mogelijk een voor de kinderen bekende vervangende medewerker in. Eerst wordt gekeken of een vaste medewerker van de groep extra kan werken, zo niet dan heeft SKK roulerende medewerkers in dienst die zoveel mogelijk op dezelfde locatie werken en veelal bekend zijn met de kinderen en de groepen.

Mentorschap

Aan ieder kind is een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. In de buitenschoolse opvang (hierna: NSO) is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind.

Structureel volgen ontwikkeling d.m.v. observatie en hulpvraagverduidelijking

Bij SKK wordt er op alle kindercentra gewerkt met een observatie methode. Dit instrument is onderdeel van ons kwaliteitsbeleid. SKK vindt het belangrijk om de kwaliteit middels het observeren en meten van welbevinden te bewaken en te verbeteren. Bij de HDO worden ouders rond de verjaardag van het kind door de mentor uitgenodigd om de observatie te bespreken. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van een leidraad 'Formulier 15 minuten oudergesprek'.

Bij de NSO wordt gebruik gemaakt van een tevredenheidsonderzoek kinderen (TONK lijsten). Met deze lijsten wordt de tevredenheid en het welbevinden van het kind gepeild. Ouders worden uitgenodigd om over deze bevindingen met de mentor van het kind te praten.

Voor alle ouders geldt verder dat er altijd een mogelijkheid is om zorgen over het kind met elkaar te delen.

Op het moment dat de medewerker merkt dat de ontwikkeling van een kind anders loopt, treedt het protocol 'Signaleren en begeleiden van een kind met (mogelijke) hulpvraag' in werking. Hierin staat uitgelegd hoe medewerkers moeten handelen, hoe zij worden ondersteund en welke doorverwijzingen plaats kunnen vinden.

Medewerkers worden op diverse manieren voorbereid op het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen. Zij nemen jaarlijks deel aan de SKK beleidsdag waar hieraan als vast programmapunt aandacht wordt besteed. Tevens vinden er meerdere keren per jaar op iedere locatie inhoudelijke beleid overleggen plaats waarin een onderdeel van het pedagogisch beleid/handelen centraal staat. Verder werkt SKK met de NcKO kwaliteitsmonitor: door middel van het filmen van medewerkers door een externe deskundige en/of de kwaliteitsmedewerker wordt het pedagogisch handelen (de 6 interactievaardigheden) besproken en worden er waar nodig suggesties gedaan voor verbeterpunten. Hierdoor raken medewerkers zich steeds beter bewust van hun pedagogisch handelen en verbeteren zij zich waar mogelijk. Ook wordt er gewerkt met smartplannen per groep en tweemaandelijks groepsbesprekingen waarin eventuele bijzonderheden met betrekking tot kinderen met de leidinggevende worden besproken. Tot slot wordt het observatiesysteem door tussentijdse evaluatiemomenten met de medewerkers voortdurend verder geoptimaliseerd. Daarnaast volgen medewerkers soms trainingen of workshops voor het kunnen observeren en signaleren.

(Pedagogische) Ondersteuning

SKK biedt haar medewerkers (pedagogische) ondersteuning op diverse manieren.

Al onze pedagogisch medewerkers worden zorgvuldig ingewerkt en krijgen ondersteuning van hun locatiemanager, een kwaliteitsmedewerker, pedagogisch coaches (PC) en op de dagverblijven van een groepshulp en/of huishoudelijk medewerkster. Hierdoor kunnen zij hun volledige aandacht op de kinderen richten.

De PC coacht afwisselend op de dagopvang- en naschoolse opvang groepen van SKK en draagt daarnaast zorg voor de praktische vertaling van het pedagogisch beleid. SKK vindt de ondersteuning ten behoeve van de pedagogisch medewerkers op de groepen erg belangrijk. In deze ondersteuning vallen onder meer groepsbezoeken, waar nodig persoonlijke gesprekken met medewerkers, inhoudelijke overleggen en de begeleiding van pedagogisch medewerkers in het werken met kinderen die extra zorg behoeven. Ook thema's als ruimte inrichting, leesbevordering en het optimaal werken met het kind volgsysteem zijn verwerkt in de cyclus van de PC.

Naast de ondersteuning op pedagogisch vlak door de PC en hun locatiemanager, worden onze medewerkers ook begeleid door medewerkers vanuit het kantoor van SKK.

Pedagogische ondersteuning vinden onze medewerkers ook in de vorm van permanente educatie via de SKK academie, een online leer systeem waarin ze deskundig advies krijgen over pedagogische vraagstukken.

Er werken regelmatig stagiaires of medewerkers in opleiding op onze locaties. Zij mogen afhankelijk van hun opleidingsniveau activiteiten in de groep met de kinderen doen, dit altijd onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.

Op jaarbasis (2019) wordt er ruim 800 uur aan pedagogische ondersteuning ingezet. Deze ondersteuning wordt als volgt verdeeld: er wordt ruim 400 uur besteed aan pedagogische beleidsontwikkeling en 400 uur wordt besteed aan coaching. De aan pedagogische beleidsontwikkeling bestede uren worden evenredig over de locaties verdeeld, de coaching uren worden naar behoefte ingezet.

Doorlopende ontwikkelijn

Als het kind 4 jaar is volgt een overdracht naar de NSO en/of de basisschool. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een overdrachtsdocument. In het document staat summier beschreven wie het kind is en waar hij/zij zich in ontwikkeld heeft. Voordat het document naar de school of naschoolse opvang gaat wordt dit besproken met ouders. SKK zal het overdrachtsdocument aan de ouder meegeven. Het is aan de ouder of deze toestemming geeft dit document over te dragen aan de NSO en basisschool.

Samenvoegen van stamgroepen en extra dagdelen

Bij een lagere bezetting op groepen kan er voor gekozen worden om een hele (stam)groep kinderen buiten hun eigen stamgroep samen te voegen. In deze samengevoegde groep is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd met dezelfde interesse. Het dagprogramma op de groepen van het kinderdagverblijf is vrijwel gelijk. Daardoor is de werkwijze op een (samengevoegde) groep voor de kinderen herkenbaar. De continuïteit voor de kinderen is zo gewaarborgd. Behoudens ziekte, vakantie en verlof zal een vaste medewerker van beide samengevoegde groepen aanwezig zijn. Bovendien zijn pedagogisch medewerkers van de andere groep bekende en vertrouwde personen voor de kinderen omdat op onze locaties bewust gekozen wordt voor het open deuren beleid.

Ouders kunnen extra dagdelen afnemen voor hun kind(eren) in de eigen stamgroep en/of in de eventuele 2^e stamgroep waarin een kind (met toestemming van de ouders) geplaatst is, wanneer de BKR dit toelaat (toestemmingsformulier plaatsing in 2 groepen)

Wenbeleid

SKK werkt met een nader omschreven wenbeleid op de kinderdagverblijven, [zie wenbeleid](#).

De invulling van verantwoorde kinderopvang a.d.h.v. de pedagogische opvoedingsdoelen

1. Emotionele veiligheid

Interactie tussen kind en pedagogisch medewerker

De kinderen worden op een sensitieve wijze benaderd door de pedagogisch medewerkers. Kinderen worden getroost, verzorgd en bevestigd in hun kunnen.

De pedagogisch medewerker weet waar de behoefte van het kind ligt door goed naar het kind te luisteren en te kijken.

De pedagogisch medewerker reageert op initiatieven en het gedrag van het kind, zij vertaalt wat het kind voelt en doet. Zij ziet het kind als een toekomstige volwassene met al een eigenheid.

Zij zegt wat ze doet en benoemt wat zij ziet aan het kind, zodat er dikwijls communicatie is tussen pedagogisch medewerker en kind. De pedagogisch medewerker spreekt het kind aan op ooghoogte en loopt naar het kind toe om iets uit te leggen.

De pedagogisch medewerker heeft respect voor de autonomie van het kind, het kind kan daardoor zichzelf zijn.

Ook heeft de pedagogisch medewerker aandacht voor de eigen rituelen van het kind en heeft zicht op het 'sociaal netwerk' van het kind thuis en in de groep. Hier zal tijdens het intakegesprek naar gevraagd worden. In de groep kan dit geïllustreerd worden door met foto's van het netwerk van het kind te werken.

Binnen en buitenruimte

De emotionele veiligheid in de groepsruimte wordt gewaarborgd door de kleur en materiaalkeuze. Zowel de binnen- als de buitenruimte moet kindgericht zijn en uitnodigend, ook zijn er vaste ruimtes voor vaste activiteiten en hoeken waar het kind zich terug kan trekken.

De balans tussen rust en actie, spannend en veilig en alleen en samen moet gevonden worden in deze aparte hoeken/ruimtes. Belangrijk is dat het kind vanuit elke positie (oog)contact kan hebben met de pedagogisch medewerker.

Materialen worden op ooghoogte van het kind aangeboden. Nieuwe materialen worden geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker en uitgelegd hoe en waar dit materiaal in de ruimte gebruikt kan worden.

De groep

Emotionele veiligheid in de groep wordt gewaarborgd door bovenstaande, maar ook door goed te kijken naar een bekende dagstructuur met herhaling van activiteiten.

Er wordt voornamelijk gewerkt in leeftijdsgroepen. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers, waar nodig, in kleine gesplitste groepjes zullen werken om zodoende ieder kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan te bieden op het nivo en de beleving van het kind.

Alle centra bij SKK staan open voor alle kinderen. Dit betekent dat er adequaat ingespeeld moet worden op kinderen die anders zijn. Er wordt dan gewerkt met een speciaal formulier 'opvallend gedrag'. Natuurlijk wordt hierbij gekeken naar het belang van het kind, het belang van de groep en het werkbaar zijn voor de pedagogisch medewerker.

De pedagogisch medewerker zal interacties tussen kinderen bevorderen door zelf tussen en met de kinderen in te spelen, hen voorbeeldgedrag (= *voorleven; gedrag dat de pedagogisch medewerker in woord, gebaar, houding zodanig voordoet aan het kind, dat dit gedrag als vanzelfsprekend en passend bij een bepaalde situatie overneemt, c.q. nadoet*) laten zien, maar ook kleine conflicten, verdriet en "pijn" laten gebeuren om kinderen te laten ervaren en zelf zaken op te lossen.

De pedagogisch medewerker zal door voortdurende herhaling een voorbeeld zijn en daarna op tijd weten wanneer zij op afstand kan blijven om zodoende de kinderen tot eigen initiatieven uit te dagen.

Activiteiten

Emotionele veiligheid en activiteiten uit zich in het feit dat een kind de mogelijkheid heeft om zelf een keuze te maken voor een activiteit, maar ook een keuze heeft om wel of niet mee te doen met de groep. De pedagogisch medewerkers geven steun door herkenningpunten en herhaling aan te brengen in het aanbod van activiteiten en door deze activiteiten op vaste momenten en vaste plekken aan te bieden. Er wordt thema gericht gewerkt en thema's duren 4 tot 6 weken, hebben een duidelijk begin en einde en er wordt veel herhaald.

Pedagogisch medewerkers geven steun door soms actief zelf mee te doen en soms alleen fysiek aanwezig te zijn binnen de ruimte. Er is onderscheid tussen groepsruimtes voor jongere en oudere kinderen en ook in deze groepen worden activiteiten in hoeken aangeboden. Zo kan een kind bewust kiezen voor een activiteit.

Verder heeft de groepsruimte herkenbare plekken voor rustig en druk spel, waar het kind uitgedaagd wordt en de veiligheid ervaart om zelf uit te proberen. De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen van elkaar te laten leren en elkaar te laten helpen.

De buitenruimte van alle locaties van SKK zijn groen en ruim. Er is genoeg uitdaging om de ontwikkelingsgebieden van de kinderen te prikkelen. De kinderen hebben een grote mate van vrijheid. We vinden het belangrijk dat alle kinderen hun energie kwijt kunnen. De pedagogisch medewerker organiseert binnen en buiten activiteiten en gaat, wanneer kinderen de hele dag komen, ook met hen op stap. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van vrijwilligers, ouders, groepshulpen etc.

Spelmateriaal

Er wordt in de groepen zoveel mogelijk gespeeld met *echt materiaal*. Er is geen overdaad aan spelmaterialen aanwezig in de groepen. In de groepen zijn verschillende spelhoeken ingericht en kinderen kunnen zich in deze hoeken terugtrekken om zo op te gaan in hun spel. De groepen en deze hoeken zijn ingericht naar de ontwikkelingsfase van het kind. Materiaal wordt gedoseerd en passend binnen het thema dat actueel is aangeboden.

Pedagogisch medewerkers leren het kind om materiaal zelfstandig te gebruiken en ook om het daarna weer op te ruimen. Materialen die wat kwetsbaar zijn (b.v. vaas met bloemen) worden op zodanige manier geïntroduceerd dat kinderen, net als thuis, weten hoe zij met het materiaal om moeten gaan. Materiaal wordt zo neergezet dat het kind dit zelf kan pakken.

2. Ontwikkelen van persoonlijke competentie

Interactie tussen kind en pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker stimuleert de persoonlijke competentie van het kind door in te spelen op grapjes, humor, "gek" doen of "stout" zijn van een kind. Zij belooft en prijst, geeft complimenten maar stelt ook grenzen als het kind of de groep hier om vraagt. Dit begrenzen doet zij door het kind op ooghoogte aan te spreken, duidelijk te vertellen wat wel of niet mag en het kind eventueel een time-out binnen de groep te geven. Dit doet de pedagogisch medewerker door het kind aan te spreken en het kind even op een rustige plek op een stoeltje te zetten.

De pedagogisch medewerker biedt steun en hulp aan het kind door te oefenen met het kind bij onbekende terreinen, maar ook uit te bouwen waar een kind goed in is en wat hij leuk vindt. De pedagogisch medewerker bevestigt het kind en heeft hier voortdurend een warme, sensitieve houding naar het kind.

Binnen en buitenruimte

De pedagogisch medewerker stimuleert de persoonlijke competentie van het kind in de binnen en buiten ruimte door gelegenheid te bieden voor eigen initiatief. Ze zorgt dat er evenwicht is tussen veiligheid en uitdaging aansluitend bij leeftijd en ontwikkeling van het kind.

De pedagogisch medewerker legt regels qua veiligheid die in de ruimte gelden op een heldere wijze uit aan het kind en zal "mogelijke" risico's met het kind bespreken.

De buitenruimte is zo ingericht dat er "onverwachte" plekken zijn, er wordt gebruik gemaakt van niveau verschillen zodat het kind ook buiten uitdagende plekken heeft waarin hij zichzelf en zijn

omgeving kan ontdekken. De pedagogisch medewerker daagt het kind uit en begeleidt het kind om stapje voor stapje de wereld om zich heen verder te ontdekken.

De groep

De pedagogisch medewerker stimuleert de persoonlijke competentie in de groep door het individuele kind te zien, door b.v. zijn naam te noemen in de kring, foto's te laten zien die bij het sociale netwerk (ouders, broertjes/zusjes etc.) van het kind horen. Maar ook door het kind te stimuleren om zichzelf op een onderscheidende wijze te presenteren, b.v. door een liedje te zingen, een grapje te vertellen of iets over thuis te vertellen.

Er worden activiteiten aangeboden in kleine groepjes, zo kan de pedagogisch medewerker een aanbod zoeken passend bij de ontwikkelingsfase waarin het kind zit. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in leeftijd zodat zowel de jongste als de oudste kinderen van de groep uitgedaagd worden in een veilige omgeving.

Daarnaast wordt de groep gebruikt als sociale leeromgeving voor het kind. De pedagogisch medewerker leert het kind omgaan met eigen emoties, maar leert het kind ook delen, wachten, aanpassen en jongste of oudste te zijn. De pedagogisch medewerker leert dit door te werken in kleine groepjes en spelactiviteiten hier op af te stemmen. Het oudste kind krijgt kleine opdrachtjes binnen maar soms ook buiten de groep.

Bij de NSO zijn de kinderen naar leeftijd in verschillende groepen geplaatst. De pedagogisch medewerker probeert het aanbod zoveel mogelijk af te stemmen op de wensen van de kinderen, waarbij uiteraard het belang van de jongere en de oudere kinderen in balans moet zijn. Juist daarom heeft SKK ook voor een leeftijdsscheiding qua groepssamenstelling gekozen. Bij de oudste kinderen wordt aandacht besteed aan kinderparticipatie. Hierdoor krijgen oudere kinderen meer eigen verantwoordelijkheden, deze worden in overleg -ook met de ouders- bepaald. Hiervoor wordt een *zelfstandigheidscontract* ingevuld dat elk jaar aangepast kan worden aan de wensen van het kind en zijn of haar ouders.

Activiteiten

Persoonlijke competentie en activiteiten uiten zich door kinderen ruimte te bieden voor eigen initiatieven. Doordat er vaak in kleine groepjes wordt gewerkt zijn er individuele leermomenten en dit geeft het kind zelfvertrouwen. Ook wordt het aanbod van activiteiten steeds aangepast aan de mogelijkheden en de leeftijd van het kind.

Er wordt thema gericht gewerkt waarin constant aandacht is voor het ontwikkelen van taal en creativiteit. Doordat wordt gewerkt met zoveel mogelijk echte materialen laat de pedagogisch medewerker het kind kennis maken met bezigheden uit de "echte wereld".

Verder creëert de pedagogisch medewerker een aanbod van activiteiten op het gebied van muziek (echte instrumentjes), beweging/dans en motoriek.

Spelmateriaal

Er wordt in de groepen zoveel mogelijk gespeeld met "echt materiaal". Er is geen overdaad aan spelmaterialen aanwezig binnen de groepen.

Materiaal wordt gedoseerd en passend bij het actuele thema aangeboden. Daarnaast wordt het aanbod aangepast aan de ontwikkelingsfase waarin het kind zit. Het sluit aan bij de interesse en de nieuwsgierigheid van het kind.

De materialen in de groepen vormen een mix van spannend en uitdagend met vertrouwd en herhaling. Het heeft eigenschappen die leiden tot zowel individueel spel als samenspel.

De pedagogisch medewerker stimuleert het kind om te ontdekken en biedt ondersteuning daar waar het kind het nog niet zelf kan.

Aan het kind wordt uitgelegd **hoe** het spel materiaal gebruikt moet worden, hoe gekozen kan worden, maar ook hoe het opgeruimd moet worden. Spelmateriaal wordt zo opgeruimd dat het kind hier ook zelf bij kan. In de ochtend wordt bij binnenkomst materiaal op tafel gezet of in de ruimte, zodat kinderen zelf een keuze kunnen maken tijdens het eerste gedeelte van de dag met vrij spel.

3. Ontwikkelen van sociale competentie

Interactie tussen kind en pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker heeft een sensitieve houding naar het kind toe. Zij is ondersteunend en stimulerend in het contact tussen de kinderen onderling.

De pedagogisch medewerker zal specifieke activiteiten organiseren voor de gehele groep en tussen bepaalde kinderen. Zij is hierin bruggebouwer.

In de ochtend is er regelmatig een kringgesprek met alle kinderen. Tijdens het kringgesprek wordt aandacht geschonken aan begrippen als samenwerken, samen ervaren, maar ook op je beurt wachten.

Daarnaast zal de pedagogisch medewerker begrenzen en ondersteunen tijdens conflict situaties. Zij weet hierin wel haar afstand te bewaren, kleine ruzietjes zal zij b.v. op afstand aanzien en bekijken of de kinderen hier zelf ook uit kunnen komen.

Binnen en buitenruimte

Het kind wordt gestimuleerd om samen met de andere kinderen gebruik te maken van de ruimte. Dit gebeurt door samen in (thema)hoeken te spelen, samen aan tafel met materiaal te spelen, maar ook samen buiten te rennen, te klimmen en te ontdekken.

De pedagogisch medewerker is hier een voorbeeld in, zij ondersteunt en doet voor als zaken nog te “eng” zijn voor het kind. De binnen en buiten ruimte is verdeeld in rustige en actieve plekken. De pedagogisch medewerker maakt duidelijk waar welke plek voor is en bekijkt samen met het kind waar eventuele risico's liggen.

Hierdoor zijn afspraken voor het kind duidelijk en helder. Ze praat met het kind over zorg voor de groep en “verantwoordelijkheid” (in voor het kind begrijpelijke taal)

De groep

De pedagogisch medewerker biedt ruimte voor initiatieven van het kind. Tijdens het kringgesprek en gerichte activiteiten geeft zij invulling aan begrippen als samenwerken, delen en respect. Zij geeft nieuwe of jongste kinderen de ruimte om te wennen aan de groep, zij introduceert dit kind op een speelse wijze. Daarnaast geeft zij bekende of oudste kinderen ook de ruimte om vanuit de vertrouwdheid van de groep nieuwe opdrachten te doen of jongste kinderen te helpen. De pedagogisch medewerker speelt verder in op b.v. emotionele gebeurtenissen in de groep of in het gezin van het kind.

Bij de NSO voelen de oudere kinderen vanaf ongeveer negen jaar zich soms te groot om naar de NSO te gaan, juist daarom is het van belang hen voldoende uitdaging te bieden en hen meer vrijheid te geven dan de jongere kinderen. Zo willen deze kinderen niet altijd deelnemen aan het groepsproces, zij willen het liefst zelf bepalen wat er na school in hun vrije tijd gebeurt. De oudere kinderen willen niet altijd rekening houden met de kleinere kinderen, zij willen hun eigen ruimte hebben waar zij ongestoord hun gang kunnen gaan (zonder te veel toezicht van de leidsters). Belangrijk is dat de oudere kinderen betrokken worden bij de opvang met specifieke taken. Deze groep is namelijk goed in staat aan te geven wat hun wensen en ideeën zijn.

Activiteiten

In de groep zijn er duidelijke vaste momenten voor groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Er is een structuur in de dag die voor het kind duidelijk is. Er is variatie in bezigheden in kleine groepjes en in de grote groep.

De pedagogisch medewerker stimuleert tot samen spelen, praten en luisteren. Zij leert het kind omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, boosheid en verdriet. Zij doet dit door situaties na te bespreken of na te spelen. Ook wordt er gebruik gemaakt van externe organisaties die workshops of voorstellingen aanbieden in onze centra.

Spelmateriaal

Er is voldoende uitdagend spelmateriaal aanwezig. Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk echt materiaal. Er is een onderscheid tussen grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal en tussen spelmateriaal voor individueel en gezamenlijk spel.

4. Eigen maken van waarden en normen

Interactie tussen kind en pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat het kind basale omgangsvormen leert als het elkaar met de naam aanspreken, op je beurt wachten, niet door elkaar heen praten etc.

Ook normen die gelden tijdens de maaltijd, als je naar het toilet gaat of bij het kiezen van spel worden uitgelegd en herhaald naar het kind.

De pedagogisch medewerker leert dat het kind respect en waardering krijgt voor de diversiteit en de verschillen in de groep. Zij doet dit door aandacht te hebben voor rituelen en feesten die horen bij een religie of cultuur.

Zij maakt ook afspraken over hoe om te gaan met kinderen in de groep die “anders” zijn door gedrag, karakter, beperkingen of problemen.

Binnen en buitenruimte

De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat voor het kind, maar ook voor collega's onderling, duidelijk is welke normen er in de groep gelden.

Wat kan en mag er in de groepsruimte, maar ook in de andere ruimtes (gang, toilet, badkamer, keuken) en de buitenruimte. (wie mag waar wel/niet komen, mag er gerend worden door de gang, etc?)

De pedagogisch medewerkers maken onderling afspraken over hoe zij zich met elkaar en de kinderen aan deze normen houden. Wie is er verantwoordelijk voor inrichten/aankleden, opruimen, schoonmaken etc. Maar ook over onderlinge omgangsvormen zoals taalgebruik, geluid (b.v. wel of niet een radio aan en met welk doel?) en gedrag zijn er duidelijke afspraken.

De groep

Het overdragen van normen en waarden kan in de groep optimaal benut worden. In kleine groepjes, maar ook in het kringgesprek kan aandacht worden besteed aan het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties als samen iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of vervelends meemaken. Maar ook ruimte bieden voor individuele ervaringen voor vieringen en rituelen die thuis gebeuren.

Daarnaast maakt de pedagogisch medewerker samen met de groep afspraken over het omgaan met verstorend gedrag in relatie tot wat acceptabel, tolereerbaar en handelbaar is in een groep. De pedagogisch medewerker zal hier duidelijkheid in scheppen.

Activiteiten

Normen en waarden kunnen dicht bij het kind gebracht worden tijdens de diverse activiteiten in het groepsprogramma. De pedagogisch medewerker vertaalt en geeft het kind woorden aan wat het kind ziet, meemaakt en voelt. De pedagogisch medewerker sluit tijdens activiteiten aan op gebeurtenissen uit het dagelijkse leven van het kind in het gezin en de omgeving van het kind. In het activiteiten jaar plan wordt verder aandacht gegeven aan culturele en religieuze vieringen en rituelen. Ook kunnen uitstapjes gepland worden naar b.v. een bakker, poffertjeskraam, kinderboerderij of bibliotheek etc.

Spelmateriaal

Spelmateriaal dat kan bijdragen aan het eigen maken van waarden en normen moet materiaal zijn dat wegwijs maakt in het alledaagse leven zoals keukenattributen, bedjes en verkleedkleden om rollen te kunnen spelen. Er wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk echte materialen uit de leefomgeving van het kind.

Dit pedagogisch beleid is leidend voor de manier waarop in de diverse centra gewerkt wordt. Er wordt gewerkt met een jaarplanning waarin thema's, observaties en ouderavonden centraal staan. Daarnaast is er van elk centrum een informatie mapje met specifieke elementen van het centrum over de groepen (zie documenten "welkom bij de groep" en "info voor U"), het gebouw, het personeel etc. voor ouders.

SISA en keurmerk meldcode

SKK is aangesloten op SISA. SISA staat voor **S**ignaleren en **S**Amenwerken. SISA is een computersysteem. Soms heeft een kind ondersteuning nodig tijdens het opgroeien. Via SISA

maken organisaties hun betrokkenheid bij een kind kenbaar. Als kinderopvang vinden wij het belangrijk om met deze instanties samen te werken en samen met deze professionals en ouders in gesprek te gaan over de meest passende zorg en de rol die wij als kinderopvang/peuterspeelzaal hierin kunnen spelen. Wij zullen onze betrokkenheid bij kinderen waar wij een zorg over hebben of extra (zorg)ondersteuning aanbieden, na een gesprek(ken) met de ouder in SISA kenbaar maken.

SKK heeft het Keurmerk Meldcode. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke verplichting om de meldcode binnen de organisatie te borgen en hier een aandachtsfunctionaris voor te hebben. Het werken met de meldcode betekent dat alle medewerkers richtlijnen volgen bij een vermoeden van enige vorm van kindermishandeling. De meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld, kindermishandeling of mogelijk geweld- of zedendelict door een collega.

Uitleg Werktijden/3-uursregeling

Hieronder wordt per locatie omschreven op welke tijden er (mogelijk, namelijk afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen) wordt afgeweken van de BKR.

KDV Marijke

In de hele dagopvang werken op de babygroepen waar 10 tot 14 kinderen aanwezig zijn drie pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.15 uur, tussen 8.30 en 8.45 uur, tussen 9.15 en 13.00 uur, tussen 14.30 en 17.00 uur en tussen 17.45 en 18.00 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.15 en 8.30 uur, tussen 8.45 en 9.15 uur, tussen 13.00 en 14.30 uur en tussen 17.00 en 17.45 uur.

In de hele dagopvang werken op de babygroepen waar maximaal 9 kinderen aanwezig zijn twee pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.15 uur, tussen 9.15 en 13.30 uur, tussen 14.30 en 16.45 uur en tussen 17.45 en 18.00 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.15 en 9.15 uur, tussen 13.30 en 14.30 uur, tussen 16.45 en 17.45 uur.

In de hele dagopvang werken op de peutergroepen wanneer er meer dan 8 kinderen zijn twee pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.30 uur, tussen 9.30 en 13.30 uur, tussen 14.30 en 16.30 en tussen 17.30 en 18.00 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.30 en 9.30 uur, tussen 13.30 en 14.30 uur, tussen 16.30 en 17.30 uur.

KDV Skippy

In de hele dagopvang werken op de babygroepen waar 10 tot 14 kinderen aanwezig zijn drie pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.00 uur, tussen 8.15 en 8.30 uur, tussen 9.15 en 13.00 uur, tussen 14.30 en 17.00 en tussen 17.45 en 18.00 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.00 en 8.15 uur, tussen 8.30 en 9.15 uur, tussen 13.00 en 14.30 uur en tussen 17.00 en 17.30 uur.

In de hele dagopvang werken op de babygroepen waar maximaal 9 kinderen aanwezig zijn twee pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.15 uur, tussen 9.30 en 13.00 uur, tussen 14.00 en 17.00 uur en tussen 17.30 en 17.45 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.15 en 9.30 uur, tussen 13.00 en 14.00 uur, tussen 17.00 en 17.30 uur.

In de hele dagopvang werken op de peutergroepen waar meer dan 8 kinderen aanwezig zijn twee pedagogisch medewerkers en wordt niet afgeweken van de BKR tussen 7.00 en 8.30 uur, tussen 9.30 en 13.00 uur, tussen 14.00 en 16.30 uur en tussen 17.30 en 18.00 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 08.30 en 9.30 uur, tussen 13.30 en 14.30 uur, tussen 16.30 en 17.30 uur.

NSO de Speeltuin

In de buitenschoolse opvang wordt er tijdens hele dagopvang (schoolvakanties en studiedagen) niet afgeweken van de BKR tussen 8.30 en 13.00 uur en tussen 14.30 en 18.15 uur. Er wordt mogelijk afgeweken tussen 8.15 en 8.30 uur en tussen 13.00 en 14.30 uur.

In de buitenschoolse opvang wordt er mogelijk op reguliere schooldagen afgeweken van de BKR tussen 15.15 en 15.45 uur tijdens het moment dat de kinderen en medewerkers terugkeren van het ophalen van de kinderen van de scholen.